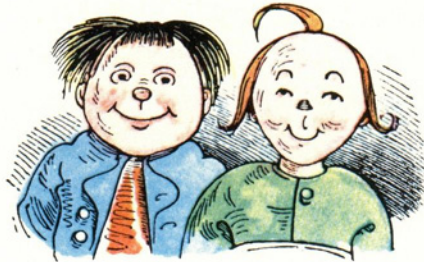


Maf on Morik

en Eischwiele Platt öbbedraare
van Hein Huppertz



Dr Aafang

Emme wiç hüet me Klaare,
Dat sich Puute schläet bedraare.
Och die beede fiese Jrosche
Max on Moritz, wie se hoosche.

Wänn sisch die onnösele ¹ Kenge
En et Füüßje laache deenge,
Statt ze folenje, ze pariere
On de Äldere ze iere ²,
Hødde se nüüß Joots em Senn
On dr Kopp voll jäcke Tön:

Diere quäle, Mensche trieze ³
Äppel, Biere, Promme strizze ⁴.
Nøbbere ze transjeniere ⁵,
Dat eß schönndere wie lihre.
Dänn van Kireşch, Pastuę on Schöll
Hoole se behaup net völl.

Dauch et jeet dr Övvemoot,
Wie me sit, am Äng net joot.
Jömmisch nee! Dat wor-e Deng,
Wie et Max on Moritz jeeng!
He steet also, wat die kødde
Källschere ⁶ jedrevve hødde.

¹ albern, unartig ² ehren ³ plagen ⁴ klauen
⁵ drangsaliere ⁶ schlimme Lausbuben

Dr iewsche Streisch

Mänesch eene helt sisch längs
Honde, Änte ode Jängs,
Weil me iewschdens Eię hät,
Die jö su-ne Vuęläät,
Zweidens kamme dōņō trachte,
Af on zo e Dię ze schlachte.
Drejdens send van Jängs on Änte
Och de Fäere ¹ ze verwände.
Deet me sisch die en dr Püß ²,
Hoff me, dat me naats net früss ³.

Witwe Bolte woß dat ooch;
Dänn se wor jö alt jenooch.
Honde hōtt se, on zwoę drej,
On ene staatse Hahn dōbej.

Max on Moritz wōr et klōr,
Dat he jet ze maache wōr.
Stikum donnt se flöck on się ⁴
Brut en Döbbelschere schnijje;
Mönkschensmōß ⁵, dat et die Honde
Och ęrongeschlecke konnte.
Vię su-n Stöckschere dōvan
Knöpfe se an Koęde ⁶ draan.
On die lääje se zeräet
Övvekrüz schön op de Äęd.

Wie dä Hahn see Rōngsche drient,
Sitt-e dat deräk on krient ⁷.
On die Honde komme jetz
Opjereesch ęraanjefetz.

¹ Federn ² Bettsack ³ friert ⁴ schnell ⁵ mund-
gerecht ⁶ Kordeln, Schnüre ⁷ kräht

Hahn on Honde schlecke braaf
Die vię Stöcke Brut ęraf;
Könne dann - oh jeminee! -
Ävve nem-mi useree ¹.
Träcke ha on träcke hott,
Dauch die Fääm ² jönnt net kapott.
Och met Flööne-Flaasterej ³
Komme se net werrem frej.
Als se sisich em Boom verfange,
Blieve an ene Awß se hange,
Wödüręsch sisich dr Hals verlängert
On dat Kookele ⁴ verängert.
Nauch e Ei jelaat en Nuut,
On dann send se och at duut.

Witwe Bolte hüet em Bätt,
Dat sisich dę em Hauf jet deet.
Wie se sisich ęrusse schlisch,
Kritt se faß jet övve sisich.
»Ach, dat eß ję fü-ze Kriesche!«
Rööf die Wetfrau – on dann kriesch se.
»Kick! He hange en de Bööm
Meng leef Dięschere ęrömm!«
On a kriesches ⁵ kritt se jetz
Sisich em Schauß ⁶ et Köische-Mätz,
Fü die Duude afzeschnijje.
Dębej jrenk se dann at wię.
On met zemmlisch schläęte Senn
Jeet se en et Huus ęren.

Emme mä su-n Labbese-Tön ⁷
Fenge Max on Moritz schön.

¹ auseinander ² Fäden ³ Flügelgefalter ⁴ das
Gegackere ⁵ weinend ⁶ Schublade ⁷ Fliegeleien

Dr zweide Streisch

Wie dä Schräck sisch jet jelaat
Hät die Wetfrau nojedaat,
Of me Honde on ene Hahn,
Wänn se duut send, bruche kann.
»Fü die alleleiße Iç¹
Van meng häzensjooode Diç
Eß et wahl jeweß et beiß,
Wänn isch se misch broçen² on eiß!«

Wie se se dõnõõ jeropp,
Koçem em Häze Truç op.
Nacks vam Hals bes a de Fööß
Loçche se op de Fenööß³,
Die dauch löstisch bes des Daach
He em Sank çrömmjeschach⁴.
On at werrem kriesch die Ahl.
Spitz, dä Honk, eß dat ejal.

Max om Daach kritt dä Jeroch
en de Nas – on Moritz och.
Van dõ õvve senn se dann,
Wie die Honde en de Pann
On dat Hähnsche och met dren
Vüç sisch hen am bröçetsche⁵ sen.

Jrad hõllt met ene jruçße Tälle
Witwe Bolte sisch em Källe
Suure Kappes us de Ba⁶;
Dänk at jetz em Stelle draa,
Wie se van dä Kappes schwärmp,
Wänn-e içsch ens opjewärmp.

¹ (aller)letzte Ehre ² brate ³ Herd ⁴ herumgescharrt
⁵ brutzeln, »schmurgeln« ⁶ Steinguttopf

Qvvehuuch send Hank en Hank
Die zwei Ströpp¹ om Daach ajank².
Max hott sisch jet usjedaat
On en Angel metjebraat.

Schwupdiwup! E Hohn henk draan
On kött och at qvve aan.
Schwupdiwup! Et zweide jetz.
Schwupdiwup! On wie dr Bletz
Nomme drej on Nomme viç.
Schwupdiwup! »Miç hant die Diç!«

Spitz hät dat deräk äntdäck,
On dat Möppsche blätsch wie jäck.
Ävve dç send die zwei Jonge
At vam Daach çrafjespronge.
Dat jit Quäß³, on net ze knapp!
Witwe Bolte maat faß schlapp,
Wie se sisch die Pann bekick,
Wç kee enzisch Hohn mi lik.
Alles fçtt on nüüß mi dren!
Dç fellt höç dat Hönksche en:
»Spitz! Du Qçß! Du fiese Möpp!
Ävve waat, jetz jit et Klöpp!«
Met dr Löffel kritt-e jrad
Se areejel⁴ laußjemaat.
Ach, wie junk dä Möpp bejm Schlçnn,
Dänn hä hçtt dauch nüüß jedçnn!

Max on Moritz, die zwei Lçrke⁵,
Lijje an en Häck on schnçrke.
Van die Mohlzik stippe bluuß
Nauch zwei Beenschere çruß.

Emme mä su-n Labbese-Tön
Fenge Max on Moritz schön.

¹ Schlingel, Lausbuben ² zugange ³ Ärger
⁴ gehörig ⁵ Spaßmacher

Dr drejde Streisch

Römm-on-tömm ¹ en Stadt on Lank
Wõr dä Schniede Böck bekank.
Wärkeldaachs- on Sonndaachs-Saache,
Wäste, Botze deeng-e maache.
Batzefetzere ² on Fräck
Wõre Meesterstöck van Böck.
Jede Zoët va nöie Pluute ³
Fü de Manns-Lü on de Puute;
Och konnt me em Saache shecke
Fü-ze Ängere on ze Flecke;
Ode wänn ene Knoof sujõq
Af ode am zommele ⁴ wõr;
Wie on wõ on wat och all,
Henge, vüre – janz ejal:
All dat määdt dä Schniede Böck
Pünklisch, akkerat on flöck ⁵.
Dröm kann jeede em joot liq,
On seng Kondschaft eß zefriq ⁶.

Max on Moritz daate bluuß
Sisch Verkiqdishkeete ⁷ us.
Dõbej kött dän Mõcks äntjääje,
Dat see Huus am Baach jelääje.
Drövve e klee Bröcksche jeet,
Dat mä us e Brätt bestee.
Qõne dat et ene merk,
Jävve se sisch an et Werk,
Säeje medse en dat Brätt
Met en Spannsäqsch ene Schnett.
On dann maache die zwei Qõßte
Ee Jeschrej on ee Jejööste:
»Komm qruß, du Jeeße-Böck!
Schniede, Schniede, mäck, mäck, mäck!«

¹ ringsumher ² Gehrock mit langen Schößben ³ Kleider,
»Kleidungssachen« ⁴ lose hängen ⁵ schnell ⁶ zufrieden
⁷ Boshaftigkeiten

Eejentlich let Böck va Kenge
Sälde us de Rou sisch brenge.
Dauch va sujet witt-e schnäll
Wöß on fräck dann faß va Jräll ¹.
Bletzisch ² lööf-e us et Huus,
Deuvelt ³ die zwei Kröppele us,
Die sisch an et Schreje halde,
Fü-ze ärjere dä Alde.

Hä trett op dat Brätt - et kraach,
On dann lik-e en de Baach;
Ene Käëk ⁴ nauch van die Jonge,
On dann jeet dä Schniede onge.
Dauch, zom Jlöck fü Böck, dō komme
Jrad zwei Jängs vorbej-jeschwomme.
On hä schnapp en Duudes-Angs
Sisch met jede Hank en Jangs.
Met de Jängs dann – Jōtt sei Dank -
Flüsch-e dūrēsch de Luēt a Lank.

Wie me weëß, donnt Lüü net sälde
Sisch nōm Schwemme fies verkälde.
Böck küümp ⁵, dat em dat Malöë
Op dr Maach ⁶ jeschlaare wöë.
Dauch seng Frau weëß joode Rōōt,
Brenk em Nu die Buchpeng fōtt:
Se deet einfach op dä kalde
Buch et Büjel-Ise halde.
Bald heesch et van Düë ze Düë:
»Böck eß werrem op de Flüë!« ⁷

Emme mä su-n Labbese-Tön
Fenge Max on Moritz schön.

¹ platzt fast vor Wut ² aufbrausend, zornig
³ schimpft ... aus ⁴ Schrei ⁵ klagt ⁶ Magen
⁷ es geht ihm wieder gut

Dr viēde Streisch

Dat dr Mensch jet lihre moß,
Hät me emme at jewoß.
Net allee mä buchstabiere
Soll me vür- on rückwäęts lihre;
Net allee met Läese, Schrieve
Soll me sisch de Zik verdrieve;
Net mä, dat en janze Klass
Sisch met Rääschene befaß;
Och Kadangß ¹ on joo Maniere
Moß me sälefsverständlich lihre.
Öm dä janze Unterisch
Kömmert Lihre Lämpel sisch.
On su send op dām die frääsche
Pöngelē ² net joot ze sprääsche.
Donnt sisch statt vernöņftisch lihre
Öm dä Schöllskroōm jaanet kiere ³.

Lang at hot dä alde Häę ⁴
Tubak fü see Läęve jäę ⁵.
Döröm - wat me jō bejrief -
Pief-e jede Daach de Pief.
On die mięschde Lüü, die könne
Höm dat och van Häze jönne.
Max on Moritz send dojääje
Hen on her am övvelääje,
Fü dä leeve alde Lihre
Met seng Pief ze schekaniere.

¹ Respekt ² ungezogene Kinder ³ kümmern sich
nicht um ... ⁴ Herr ⁵ gern

Wie dä Lämpel vörresch Jøhr
Ens am Orjel spelle wør,
Wat als joode Orjaniß
Hä et sonndaachs nie verjiß,
Schlesche met en Polëve-Duus
Max on Moritz en see Huus.
En de Äck hant dø die Jonge
Jau ¹ seng Tubakspief jefonge.
Moritz treck dødop die Duus
Us de Botzeteisch ęruß.
On nu wid dä Piefekopp
Met dat Polëve vølljestopp.
Moritz rööf, dat Max verschrick:
»Komm! Nu wid et ävve Zik!«

Lämpel nämlisch schleëß at braaf
Alle Kiręschepoęze aaf.
On me sit, wie met de Nuute
Hä janż qone Zauh ² va luute
Jlöck on Freud on Dankbarkeet
Stell verjnöösch op heem aan jeet.
On dø aanjekomme dann,
Maat-e sisch see Piefje aan.
»Nee! Wat ben isch dauch at wię ³«,
Dänk-e, »jlöcklich on zefrię!«

Romms! – Dø jit et ene Paaf! -
Tawße ⁴ fleeje us et Schaaf,
Pøschteleng ⁵, en Kaffeejröll,
Tintefawß on angere Pröll ⁶,
Pröttel ⁷, Stohl on Kanapee -
Alles kipp on flüsch dūrjee ⁸.

¹ schnell ² Eile ³ schon wieder ⁴ Tassen
⁵ Porzellan ⁶ verächtlich: Hausrat ⁷ Lehn-
stuhl, »Sorgensitz« ⁸ fliegt durcheinander

Töische ¹ all dä alde Krööm
Lik dä Lämpel och am Boëm ²
Äresch verschangeliët ³ om Röck,
Dauch dä Lihre läëf zom Jlöck.
Uere ⁴, Nas, Jesiët on Hank
Send vam Polëve verbrank.
Weil om Kopp kee Hoor mi steet,
Hät dä Lihre jetz en Pläät.
Schlemmere wie dat eß ävve,
Dat-e su keen Schöll kann jävve ⁵.
Wer soll jetz, su fröqch sisch jeede,
All seng Pößjere ⁶ bekleede?
Och kann hä dauch net bejriefe,
Wie me oone Pief kann piefe.

Met de Zik wid alles joot -
Mä die Pief, die blief kapött.

Emme mä su-n Labbese-Tön
Fenge Max on Moritz schön.

¹ zwischen ² Boden, Fußboden ³ arg verunstaltet
⁴ Ohren ⁵ Unterricht erteilen ⁶ Pöstchen, »Amtes-
tätigkeiten«

Dr fönefde Streisch

Wer ene Ohme hät, soll emme
Leef sen on sisch joo benämme;
Deet em döckes Hölep aabeene ¹;
Dänn hä let sisch jäe bedeene.
Mortjens weef me jrad Bescheed,
Wat-e esu bruche deet:
Ziedong, Brell, ene Fillepus ²
On de Pief samp Tubaksduus.
Küump-e ³ övve Peng em Röck,
Wänn-e sisch nõ vüere böck,
Kam-me sesche met Massiere
Die Moläste ⁴ jau kuriere.

Ode sollt - me kann nie wesse -
Ens dä Ohme neeße mösse,
On me dann »Jott-sään-disch!« rööf,
Föhlt-e sisch bestemmp je-öof ⁵.
Qvends treck sisch jäe dä Mann
Schluppe on et Wööbsche ⁶ aan:
Och de Mötsch deet-e nauch op.
Dat jit wärm van Fooß bes Kopp.
Kott: Me moß seng Huvve ⁷ känne,
Fü dä Ohme ze verwänne.

Max on Moritz, dat Jespann,
Wor fü sujet net ze han.
Emme hant se Ohme Fritz
Draanjekreeje on jetriez.

Wänn et Mai wid, könne Kenge
Maikäävère bejm Sööke fenge.
Op de Bla ⁸ van Birkebööm
Krabbele se dann erömm.

¹ öfter Hilfe anbieten ² Fidibus ³ klagt er
⁴ Beschwerden ⁵ umsorgt, geschmeichelt
⁶ Joppe, Wams ⁷ Eigenheiten ⁸ Blätter

On su schöddele die Jonge
Sisch en Häed ¹ vam Boom ęronge.
En zwei Tüte us Papię
Stoppe se die Krabbeldię,
On die brenge se deräk
Onge Ohme Fritz seng Däck.

Qvends wid dä möd on jeet
Met de Schloqfmötsch aa nom Bätt.
Koom hät-e de Oore zo,
Komme övve-r-et Plümoo
Höęsch ² on langsam, ävve sesche
At die Käävęre jeschlesche.
Bes dä, dä vürop maschię,
Ohme Fritz seng Nas berięt.

»Basses nee!« rööf-ę verschräck,
«Wat hät misch dann do jewäck?»
On a flooches ³ eß-e flöck
Us et Bätt ęrußjejöck.

A de Schoę ⁴, em Nack ze-ięsch ⁵,
A de Been kratz dat Jedięsch.
On subaal hä ee jewitsch ⁶,
Kritt et och at een jetitsch ⁷.
Met dr Schlupp wid dropjefäęsch,
Bes sisch nüüß mi repp on wäęsch ⁸.

»Kick! Nu eß die Krabbelej
On dä janze Spook vobej!«
Jetz eß Rou em Zemme, on
Ohme Fritz kann schloqfe jonn.

Emme mä su-n Labbese-Tön
Fenge Max on Moritz schön.

¹ eine Menge, viele ² sachte ³ fluchend ⁴ Schulter
⁵ zuerst ⁶ erspäht ⁷ kriegt es einen Schlag versetzt
⁸ bewegt

Dr säksde Streisch

En de Uuste-Zik ¹ dọ maache
Bäckere die schönste Saache:
Kiererömmshere ² on Kooch,
Appeltaat on Rießflääm ooch.
Max on Moritz wollte dann
Och ęsu-n Läckfittschere ³ han.
Dauch dä Bäcke onverdrauße
Hät dat Backes ⁴ afjeschlaube.
Well jetz eene he ęren,
Kann dat mä van ọvve sen.

Ratsch! – Dọ komme die zwei Jonge
At düřsch dr Kameng ęronge,
Falle - schwazz wie se jetz sen -
En en Keß met Mäel ⁵ ęren.
Vüęher klütteschwazz vam Rooß,
Jetz janz wiß van Kọpp bes Fooß.

Fü sisch Brezele ze nämme,
Mösse se e beįje klömme.

¹ Osterzeit ² schneckenförmige Hefeteilchen
³ Delikatessen ⁴ Backhaus, Backstube ⁵ Kiste
mit Mehl

Stohl dä fräck ¹! Se falle weesch
Pamschtisch ² en ene Back met Deesch ³.
Dövan send se su bekläant ⁴,
Dat se keene mi erkennt.
Wie dä Bäcke se bemerk,
Jitt-e jlisch sisch an et Werk;
Ih me et ⁵ sisch övvelaat,
Send zwei Brude druß jemaat.
En die heeße Qęvendshetz
Jeet dat Backe wie dr Bletz.
Jeede dänk, die Mۆcks em Brut
Läeve nem-mi on send duut.
Onjeloęere send die ävve
Trotz de Hetz am Läęve blevve.
Wie e Würmsche en en Wuęsch
Freiße se sisch düřsch de Kuęsch ⁶.
On dä Bäcke hüet me roofe:
»Jömmisch nee! Dö jönnt se loofe!«

Emme mä su-n Labbese-Tön
Fenge Max on Moritz schön.

¹ geht entzwei ² schnurstracks ³ Teigmulde
⁴ beschmiert ⁵ ehe man es ⁶ Brotrinde

Dr leißte Streisch

Weil se döck ¹ de Lüü jeäresch,
Jeet et jetz dän Ööste jörrisch ².
Desmōl donnt se met zwei Mäze
En de Schüē ³ de Säck opschletze.

Koom hät sisch dä Buur ene Sack
Wie jewännt bejm Fraaß ⁴ jepack,
Merk-e, dat dä jaanet schwoē,
Us e Lauch rennt nämlisch Koē.
»Zackeremänt! Wat eß dä liēt ⁵!
Dat lik sesche am Jewiēt!«
Hei! Dō sit-e, wō die fräasche
Lompsäck ⁶ sisch em Koē verstääsche,
Stopp en ene Sack die Zwei.
Max on Moritz wid et fläu ⁷!
Dänn se hant su dat Jevööl:
Dä jeet met os nō de Möll!
Hüere och dä Buur at roofe:
»Mölle! Loß deng Möll ens loofe!«

Blesch, met ängβliche Jesiēte,
Tirvēļ ⁸ se en dä Triēte ⁹.
Weil die Möll at bänklisch alt,
Knack se emme, wänn se mahlt.
Ongē komme dann am Schluß
Mā nauch Jrömmele ¹⁰ ēruß.

Möllēsch Änte hant zeleiβ ¹¹ se
All zesaame opjefreiße.

¹ oft ² elendig ³ Scheune, Scheuer ⁴ Sackzipfel
⁵ leicht ⁶ Lumpen, »Lumpenpack« ⁷ mulmig,
»schwüle« ⁸ purzeln ⁹ Trichter ¹⁰ Krümel ¹¹ zuletzt

Et Äng

Dörp ɛrop on Dörp ɛraffe
Stonnt de Lüü bejee ¹ on klawfe ².
Witwe Bolte koem on saat:
»Han isch et misch dauch jedaat!«
Dɔdrop meent dä Schniede Böck:
»Isch ben einfach van de Söck!«
Lihre Lämpel, dä rööf us:
»On wat lihre me dɔ druß?«
En see Backes schwaad ³ dä Bäcke:
»Schwazze Flaam schmaat och janz läcke!«
Fü dä leeve Ohme Fritz
Wɔr dat suwisu ene Witz.
Sälefs dä Buur eß jo-jemoot:
»Dɔmet han isch nüüß am Hoot!«
Övverall eß me am jromme ⁴:
»Eemɔl moet ⁵ et jɔ ɛsu komme!
Jɔtt sei Dank! Jetz jit et nie
Su-n ⁶ Nixnötzischkeete ⁷ mi!!«

¹ beieinander ² schwätzen ³ schwadroniert ⁴ murmeln ⁵ musste
⁶ solche ⁷ ungebührliche Tätigkeiten, »Übeltäterei«